

UITGELICHT!

Een periodieke KUNSTAGENDA voor leden van de Kunstkring Haaksbergen
nr. 158, maart 2024

KARIN ARINK - HOLLOW GOUNDS

Tentoonstelling in Museum Beelden aan Zee te Scheveningen
t/m 1 april 2024

Karin Arink, winnaar van Per Abramsen sCULpTUUR prijs 2023 is vanaf 2 februari 2024 te zien in kabinet van museum Beelden aan Zee met haar solotentoonstelling "Hollow Gounds". Arink (1967) studeerde aan de Willem de Kooning Academie en aan de Rijksacademie van Beeldende Kunsten in Amsterdam.

HANS ARP - A PETRIFIED FOREST

Tentoonstelling in Museum Beelden aan Zee te Scheveningen
van 6 maart 2024 t/m 15 december 2024

Hans Arp (1886-1966) was ervan overtuigd dat kunst en natuur onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Arp week af van het gangbare idee om natuurlijke elementen te imiteren en streefde er in plaats daarvan naar om sculpturen te creëren die naadloos aansloten bij de natuurlijke wereld. Als gevolg hiervan ontwikkelde Arp een uniek visueel vocabulaire van ontluikende, organische vormen die zich vloeiend bewogen tussen abstractie en representatie, en die hem bekendheid opleverden als "een eenmanslaboratorium voor de ontdekking van nieuwe vormen".

Centraal in Arps artistieke praktijk stond gips, een veelzijdig materiaal waarmee hij zijn vloeiende en organische vormen kon vertalen naar een driedimensionale ruimte. Deze gipsen vormen dienden als werkmodellen in zijn studio, waar hij innovatief met het materiaal werkte in een tactiel, cyclisch proces van vormverkenning. Arp – of een van zijn assistenten of de ambachtslieden met wie hij samenwerkte – creëerde ten minste twee gipsen van elke vorm, zodat ze konden worden ontleed, hergebruikt en geïntegreerd in nieuwe creaties. Het atelier van Arp kreeg daardoor de uitstraling van een "versteend, betoverd woud". Vanwege hun natuurlijke affiniteit gaf Arp er soms de voorkeur aan zijn sculpturen buiten tentoon te stellen. Na hun creatie werden de bronzen beelden vaak buiten gelaten om te verweren en te rijpen, zodat de natuur er haar stempel op kon drukken. In zijn atelier in Meudon stonden de gipsen vormen achter in de

atelierruimte in de tuin, terwijl de bronzen beelden in de tuin zelf werden tentoongesteld, zodat er een naadloze verbinding ontstond tussen binnen en buiten, kunst en natuur.

In 2023 deed de Stiftung Hans Arp und Sophie Taeuber-Arp e.V. in Berlijn een historische schenking van 220 werken aan tien instellingen wereldwijd, waarmee de nalatenschap van Arps tweede vrouw en weduwe, Marguerite Arp-Hagenbach (1902-1994), wordt voortgezet. De bedoeling is om de wetenschap over Arp te bevorderen, de internationale toegang tot zijn werken te verbreden en uiteindelijk zijn nalatenschap te bewaren.

Museum Beelden aan Zee ontving 22 werken – eenentwintig gipsen en één brons. Arp beschouwde zijn gipsen niet als volwaardige kunstwerken en ze waren dan ook nooit bedoeld voor de markt. Dit maakt de schenking belangrijk omdat de ontvangende instellingen de werken nooit hadden kunnen verwerven.

De komende jaren zal museum Beelden aan Zee, in samenwerking met Nederlandse en internationale partners, onderzoek blijven doen naar het atelier, de praktijk en de beeldtaal van Arp.

In de tentoonstelling Hans Arp - A Petrified Forest zullen de eerste onderzoeksresultaten samen met de geschonken werken voor het eerst in Nederland te zien zijn. Daarnaast zullen drie bronzen werken, die in bruikleen zijn gegeven door de Stiftung Arp e.V. in Berlijn, te zien zijn op de aangrenzende patio.

OP SCHERP. EEN NIEUWE KIJK OP FOTOREALISTISCHE SCHILDERKUNST

Tentoonstelling in het Centraal Museum te Utrecht

t/m 9 juni 2024

Eind jaren zestig ontstaat in Amerika een fascinerende kunststroming: fotorealisme. Jonge kunstenaars zetten zich af tegen de heersende mode van abstracte en conceptuele kunst. Tot in het kleinste detail leggen ze alledaagse voorwerpen en tafereelen vast, vaak op extreem groot formaat. Als bron voor hun enorme schilderijen gebruiken ze foto's. Als een van de eersten maken zij zo de impact van beeldcultuur tot onderwerp van hun schilderkunst. Schilderijen van spiegelende etalageruiten, close-ups van glimmend gepoetste auto's, neonreclames en typisch Amerikaanse interieurs; deze en nog veel meer intrigerende werken zijn vanaf begin

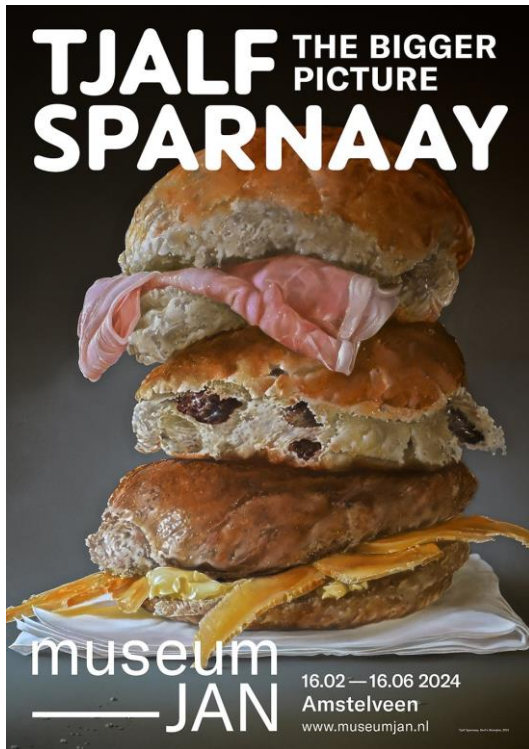
2024 te bewonderen in een grootse tentoonstelling over fotorealisme.

Schilderijen die zo gedetailleerd en levensecht zijn dat je bijna denkt dat het foto's zijn: dat is de magie van fotorealisme, ook bekend als hyperrealisme. Maar welke verhalen gaan schuil achter deze verbazingwekkende werken? En hoe gaan hedendaagse kunstenaars om met die zo specifieke beeldtaal van deze kunststroming? In de tentoonstelling *Op scherp* kijken we met een kritische blik naar fotorealisme. We breken de Amerikaanse canon van de witte, mannelijke kunstenaars van de eerste generatie open en vullen deze aan met vrouwelijke, Afro-Amerikaanse, West- en Oost-Europese kunstenaars. Net als de fotorealisten van het eerste uur, gebruiken zij de fotorealistische stijl om hun visie op de wereld uit te dragen. *Op scherp* viert de schoonheid en het vakmanschap van fotorealisme. En daagt de bezoeker uit om scherp te kijken en oude en nieuwe grenzen tussen illusie en werkelijkheid te onderzoeken.

De kern van de tentoonstelling is de omvangrijke collectie Amerikaans fotorealisme van het Centraal Museum. Deze unieke verzameling bevat iconische werken van Don Eddy, Malcolm Morley, Chuck Close, Richard Estes en vele anderen. Circa 30 werken uit deze fascinerende collectie zijn straks op zaal te zien.

TJALF SPARNAAY - THE BIGGER PICTURE

Tentoonstelling in Museum JAN te Amstelveen
t/m 16 juni 2024

Met de jubileumtentoonstelling *The Bigger Picture* viert Museum JAN in Amstelveen de 70ste verjaardag van beeldend kunstenaar Tjalf Sparnaay. Ruim 60 werken uit verschillende museale en particuliere collecties geven een bijzonder overzicht van zijn oeuvre: van zijn eerste illustraties voor ansichtkaarten tot zijn nieuwste foodpainting *WasteScape* dat voor het eerst wordt geëxposeerd voor publiek. Sparnaay, internationaal bekend door en geroemd om zijn iconische olieverfschilderijen van gebakken eieren en platgeslagen colablikjes, etaleert in Museum JAN de grootsheid van het kleine. Met zijn hyperrealistische stijl betovert de beschouwer, die direct gelooft in de kracht van zijn verbeelding. Maar Sparnaay toont ook dat in de fotografische, objectieve benadering van zijn onderwerpen wel degelijk een persoonlijke bezieling zit.

WILLEM WITSEN - STILLE KRACHT

Tentoonstelling in Museum Jan Cunen te Oss
t/m 16 juni 2024

Stille kracht stapte uit zijn schaduw.

Bescheiden en onzeker. Maar ook: vriend voor het leven, multitalent én centrale spil in een netwerk van kunstenaars en schrijvers. Waar tijdgenoten als George Hendrik Breitner en Isaac Israëls kozen voor de levendigheid van de stad, zocht Willem Witsen juist verstillings. Zijn beste schilderijen, tekeningen en etsen ademen sfeer en intimiteit. Een eeuw na zijn dood is zijn stemmige oeuvre in de vergetelheid geraakt. De hoogste tijd dat deze stille kracht uit zijn schaduw stapte.

Willem Witsen, stille kracht toont Willem Witsen als een veelzijdig kunstenaar. Hij schildert, fotografeert, etst én schrijft; disciplines die binnen zijn oeuvre nauw met elkaar zijn verbonden. Zijn schilderijen zijn realistisch, met een opvallend vlotte toets; zijn etsen scherp en doorleefd. Ten opzichte van zijn vrienden Israëls en Breitner onderscheidt hij zich met bijzondere gezichtspunten en vooral: een stemmige, soms zelfs mysterieuze sfeer.

Minstens zo belangrijk in deze tentoonstelling is de kennismaking met Witsen als mens. Hoe wordt hij een sleutelfiguur binnen dit negentiende-eeuwse netwerk van kunstenaars en schrijvers (De Tachtigers)? Voor schrijver Willem Kloos is Witsen een rots in de branding; zijn vriendschap met kunstenaar George Hendrik Breitner eindigt zelfs in een gedeeld graf. En wat was de (zo vaak onderbelichte) rol van de vrouwen, zoals Anna Witsen en Lucie Broedelet?

De combinatie van kunst, foto's en brieven geeft een prachtig beeld van zijn carrière én een uniek inkijkje in zijn persoonlijke leven. Werken uit de vaste collectie van Museum Jan Cunen worden voor deze gelegenheid aangevuld met topstukken uit o.a. het Rijksmuseum, het Kröller-Müller Museum, maar ook het Literatuurmuseum en de Koninklijke Bibliotheek.

Waarom nu en waarom in Museum Jan Cunen? Vanaf de jaren vijftig van de vorige eeuw is in Oss actief ingezet op het verzamelen van negentiende-eeuwse kunst. Dit leidt tot een bijzonder rijke deelverzameling, die het museum op de kaart zet en ook een rol speelt in de nieuwe, veelgeprezen collectie-opstelling Villa Curiosa.

Na overzichtstentoonstellingen over o.a. Jan Hendrik Weissenbruch (1999), Willem Roelofs (2007) en de groepstentoonstelling Haagse School x Haagse Nieuwe (2020) is het de hoogste tijd voor een nieuwe, belangrijke 'negentiende-eeuwer'. En waar kan dat beter dan in de museale villa, uit 1888: dé perfecte setting voor dit laatnegentiende-eeuwse levensverhaal.

Tijdens de tentoonstelling krijgt Willem ook een hedendaagse vriend. Auteur, muzikant en columnist Nico Dijkshoorn schrijft de kunstenaar een tiental brieven, gebaseerd op zijn schilderijen, etsen, vriendschappen én de originele correspondentie. Weet hij dwars door de tijd heen een vriendschap op

KUNSTBESCHOUWINGEN

in de Van Strij Salon van het Dordrechts Museum te Dordrecht

Tijdens de tentoonstelling *Gebroeders Van Strij – Van schets tot schilderij* worden er kunstbeschouwingen georganiseerd. Kunstbeschouwingen waren bijeenkomsten bij Pictura waar tekeningen en prenten op de hand werden bekeken en doorgegeven rond een tafel, met een toelichting erbij. Een bijzondere manier om samen te kijken en te genieten van kunst. En waar kan dat mooier dan tussen de behangsels van Abraham en Jacob van Strij?

Conservator oude kunst, Sander Paarlberg, heeft hiervoor tekeningen geselecteerd uit de beginperiode van Pictura. Hij geeft een inleiding, laat de tekeningen rondgaan en bespreekt deze steeds met een klein gezelschap van 20-25 mensen. De kunstbeschouwing wordt vier keer gehouden:

- Woensdag 13 maart 15:00-16:00
- Zondag 14 april 12:00-13:00
- Woensdag 22 mei 15:00-16:00
- Zondag 16 juni 12:00-13:00.

FUNDATIE COLLECTIE - OUDE & NIEUWE LIEFDES

Tentoonstelling in Museum De Fundatie te Zwolle
t/m 31 december 2024

In deze nieuwe presentatie van de Fundatie Collectie staan oude bekenden en nieuwe liefdes schouder aan schouder. In plaats van de collectie chronologisch te benaderen – zoals in de kunstgeschiedenis nog altijd vaak wordt gedaan –, is hier gekozen voor een transhistorische benadering. Thema's als natuur, oorlog, politiek engagement en identiteit zijn tenslotte van alle tijden.

Met werk van:

Bergsma, Bissière, ter Borch, Chadwick, Citroen, Gestel, van Gogh, Hutten, Israëls, Kollwitz, de Kousemaeker, Lixenberg, Lo A Njoe, Modersohn-Becker, Overheul, van Pallandt, Severini, Sluijters, Tedja en Turner.

MELK- EN BLOEDPORSELEIN. DE COLLECTIE ROELOFSZ-DUNLOP

Tentoonstelling in het Kunstmuseum te '-Gravenhage
t/m 5 mei 2024

Het blauwwitte porselein is wereldberoemd, maar dat er ook een roodwitte variant bestond is veel minder bekend. Toch werd ook dit type porselein begin 18e eeuw in de Chinese porseleinstad Jingdezhen gemaakt voor de export naar Europa. In Nederland staat het porselein met een rode decoratie op een witte achtergrond bekend als 'Melk en Bloed'. Vooral in de provincies Friesland en Groningen was deze kleurcombinatie erg geliefd. De presentatie toont de collectie Roelofsz-Dunlop, een schenking die dankzij de Vereniging Rembrandt mogelijk is gemaakt.

Het meeste rood-witte porselein is gemaakt tijdens de regeerperiode van keizer Kangxi (1662 – 1722) in de Qing-dynastie (1644-1912). De benaming 'melk en

bloed' is waarschijnlijk in de 19e-eeuwse antiekhandel ontstaan. Hoewel het porselein speciaal voor de export naar Europa is gemaakt, zijn de decoraties wel degelijk Chinees. Zo zijn er vaak afbeeldingen uit beroemde Chinese boeken als inspiratie gebruikt of gelukssymbolen in de decoraties verwerkt. In zeldzame gevallen zijn ook Europese prenten als voorbeeld voor de beschildering gebruikt of is in Nederland nog een extra decoratie toegevoegd.

De rood- en goudkleurige beschildering werd pas na het bakken van het voorwerp op het transparante glazuur aangebracht en gefixeerd bij lage temperaturen. De rode kleur bestaat vaak uit een ijzer-rode omlijning met een zalmkleurige invulling. De uitstraling van de decoraties is heel delicaat en verfijnd. Zowel het rood als het goud zijn kwetsbaar. Veel van de gebruiksvoorwerpen deden dan ook alleen dienst als sierstukken.

De verzameling 'melk en bloed' is aan het Kunstmuseum Den Haag in schenking overgedragen door de Vereniging Rembrandt. De verzameling was eerder aan de Vereniging Rembrandt geschonken door het Haagse echtpaar Henriëtte Roelofsz-Dunlop (1926-2014) en Noes Roelofz (1921-2012).

DE HAAGSE SCHOOL

Tentoonstelling in het Kunstmuseum te 's-Gravenhage
van 16 maart 2024 t/m 1 september 2024

De schilders van de Haagse School stonden aan de basis van de oprichting van het Kunstmuseum: zij behoorden in 1866 tot de medeoprichters van Kunstmuseum Den Haag. Kunstenaars als Anton Mauve en Jan Hendrik Weissenbruch schonken tijdens hun leven al topstukken uit hun oeuvre aan het museum.

Tot op de dag van vandaag is het werk van de schilders van de Haagse School een geliefd onderdeel van de collectie van Kunstmuseum Den Haag. Deze tentoonstelling reflecteert op de blij-

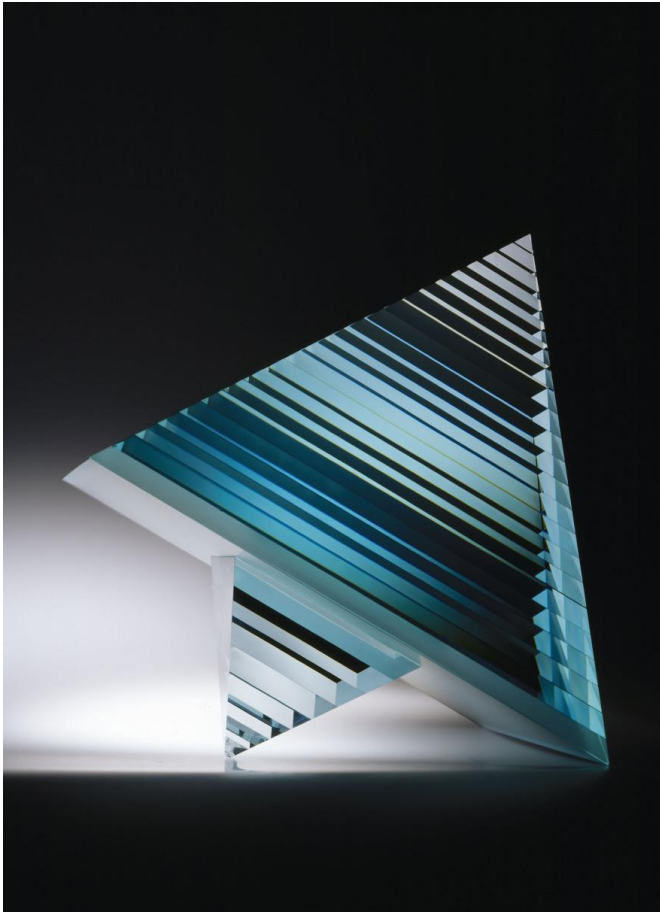
vende aantrekkingskracht van deze kunststroming. Waarom groeide de Haagse School in de negentiende eeuw uit tot zo'n succesvolle stroming, die tot aan de Eerste Wereldoorlog de kunstmarkt domineerde? Waarom kreeg deze groep kunstenaar zoveel waardering van een jongere generatie als Breitner en Van Gogh? En waarom spreken de schilderijen van de Haagse School nog steeds tot de verbeelding?

De aantrekkingskracht en directheid van de Haagse School wordt in deze tentoonstelling belicht aan de hand van zes thema's, waaronder 'sentiment', 'spontaniteit', 'licht', 'poëzie', 'natuurbeleving' en 'landschap in verandering'. Hoogtepunten en verrassingen zijn te zien naast internationale meesters als Van Gogh en Monet, maar ook hedendaagse kunstenaars, fotografen en schrijvers.

TSJECHISCH & SLOWAAKS GLAS

Tentoonstelling in het Kunstmuseum te 's-Gravenhage
t/m 14 april 2024

Kunstenaar-pedagoog Václav Cigler (1929) is in zijn creatieve werk altijd op zoek naar wetmatigheden in de natuur, in het bijzonder die van optische effecten. Wat hem daarbij vooral fascineert, zijn zaken als transparantie, buiging van licht en het uittreden van lichtstralen. Die effecten zijn in zijn ogen bijna magisch en daarom noemt hij glas ook het medium van zintuigelijke beleving. Vanaf 11 november is in Kunstmuseum Den Haag een selectie prachtige voorbeelden van glaskunst uit Tsjecho-Slowakije uit de laatste decennia van de twintigste eeuw te zien. Het zijn stuk voor stuk glasobjecten met een volledig eigen karakter, vervaardigd door Cigler, Stanislav Libenský, leerlingen en geestverwanten.

Kunstmuseum Den Haag beheert een van de mooiste en meest complete glascollecties van Nederland. Deze verzameling strekt zich uit van glaswerk uit het Romeinse rijk en Islamitische cultuurgebied tot zeventiende- en achttiende-eeuws West-Europees glas, Nederlands glaswerk uit het interbellum en werk van hedendaagse makers. Binnen deze verzameling bevindt zich ook glaskunst uit Tsjecho-

Slowakije, tegenwoordig Tsjechië en Slowakije, uit de laatste decennia van de twintigste eeuw.

Drijvende krachten achter dit type glazen objecten zijn kunstenaar-pedagoog Václav Cigler, die in 1965 aan de kunstacademie van Bratislava de afdeling 'Glas in architectuur' oprichtte, en de kunstenaar Stanislav Libenský (1921 – 2002), die vanaf 1964 aan het hoofd stond van de glasafdeling van de kunstacademie in Praag. Er ontstond in de twee landen een geheel eigen, optische glaskunst waarbij de effecten van licht optimaal worden benut.

De collectie optisch glas van Kunstmuseum Den Haag is grotendeels gestoeld op de imposante verzameling van wijlen Sam Jonker en Valentine Zarembo die het museum in beheer heeft. Jonker en Zarembo hadden een voorkeur voor het Slowaakse glaswerk met een abstract-geometrische inslag en het werk van Cigler staat in de verzameling centraal.

Cigler benadert zijn creatieve werk als een onderzoeker. De optische effecten van transparantie en de werking van het licht bieden hem eindeloze mogelijkheden tot modelleren en manipuleren. Van groot belang hierbij is de schoonheid van de precies geconstrueerde, opzichzelfstaande, abstracte vorm. Die vorm nodigt uit om er heel geconcentreerd naar te kijken en op die manier zelf, steeds wisselende, beelden kunt creëren.

MATTHEW WONG / VINCENT VAN GOGH. PAINTING AS A LAST RESORT

Tentoonstelling in het Van Gogh Museum te Amsterdam
van 1 maart 2024 t/m 1 september 2024

Het werk van de Chinees-Canadese kunstenaar Matthew Wong is dynamisch, kleurrijk en expressief. Van de vele kunstenaars door wie hij zich liet inspireren was Vincent van Gogh een van de belangrijkste. Ontdek meer over Wongs werk en zijn artistieke connectie met Van Gogh.

Matthew Wong begon in 2011 op zijn 27ste met tekenen en schilderen. In een paar jaar tijd ontwikkelde hij een compleet eigen stijl, waarin hij met intense kleuren fantasierijke land-

schappen schilderde. Van Gogh was een groot voorbeeld voor hem. De invloed van Van Gogh is onmiskenbaar in het kleurgebruik, de dik aangebrachte verfstreken en de persoonlijke thematiek in Wongs kunst.

In deze tentoonstelling wordt dieper ingegaan op de artistieke én persoonlijke connectie tussen de twee kunstenaars. Wong zag zijn eigen leven gespiegeld in dat van Van Gogh en stelde ooit: 'Ik zie mezelf in hem. In de onmogelijkheid ergens toe te behoren in deze wereld.'

Laatste toevlucht. Zowel Van Gogh als Wong zochten lang naar een roeping in het leven, en vonden deze uiteindelijk in het schilderen. Wong zag het zelfs als zijn 'laatste toevlucht'. Beide kunstenaars worstelden met mentale gezondheidsproblemen, wat voor zowel Wong als Van Gogh resulteerde in een tragische, vroegtijdige dood. Ondanks deze overeenkomsten creëerden ze ieder een zeer persoonlijk en emotioneel geladen oeuvre.

Het talent van Wong, werd in tegenstelling tot Van Gogh, al tijdens zijn korte en stormachtige carrière breder erkend. Amper vijf jaar nadat hij zijn eerste werk maakte, werd een schilderij van hem aangekocht door het Dallas Museum of Art, waarna vele belangrijke verzamelaars volgden.

Zijn zeer persoonlijke oeuvre dat internationaal grote belangstelling en waardering geniet, zal voor het eerst in deze omvang in Europa te zien zijn in *Matthew Wong / Vincent van Gogh: Painting as a Last Resort*.

NYMPHENBURG x GRONINGER MUSEUM - PORSELEIN. KUNST. DESIGN

Tentoonstelling in het Groninger Museum te Groningen
t/m 5 mei 2024

Kunst, design en ambacht: sinds het midden van de 18e eeuw maakt Porzellan Manufaktur Nymphenburg uit München het fijnste porselein, puur qua vorm en met de hand vervaardigd. Samen met de kenner John Veldkamp, bekend van de tentoonstelling *Pronkjewails: design uit heden en verleden*, presenteert het Groninger Museum de schitterende creaties van Nymphenburg in dialoog met de collectie van het Groninger Museum. Dit jaar bestaat *Porzellan Manufaktur Nymphenburg* uit München 275 jaar. Het bedrijf is internationaal bekend vanwege de zeer hoge kwaliteit porselein. Puur van vorm en volledig met de hand gemaakt. Porselein is door zijn verfijnde en hoogwaardige kwaliteit tijdloos, maar tegelijkertijd fragiel en kwetsbaar.

De goede naam van het bedrijf is grotendeels ontstaan door de meestermodellen die door de jaren heen hun stempel gaven aan het merk Nymphenburg.

henburg. Daarnaast zijn ze altijd innovatief geweest. Met een avant-gardistische ondernemersvisie en lange traditie van porselein maken, bouwde de fabriek een gevestigde reputatie op in de kunst- en designwereld. Nymphenburg zoekt altijd naar interessante samenwerkingen met hedendaagse kunstenaars om eigentijds porselein te maken. Zo zijn er samenwerkingen met bijvoorbeeld fotograaf Nick Knight, Christian Lacroix en met de bekende Nederlandse ontwerpers Hella Jongerius en Viktor & Rolf.

Nymphenburg heeft zich door de eeuwen heen weten aan te passen aan veranderende stijlperiodes en thema's. De fascinatie voor onderwerpen als mythologie, mens, natuur en andere culturen, kent overeenkomsten met de zeer uiteenlopende collectie van het Groninger Museum. Objecten uit beide collecties worden naast elkaar gepresenteerd in het Starck-paviljoen. Zo worden deze historische en visuele verbanden op verrassende wijze verder onderzocht.

TOLERANCE TEST

Tentoonstelling in Museum Arnhem te Arnhem

t/m 24 april 2024

In de theatrale tentoonstelling *Tolerance Test* zijn de grootse fantasiewezens van kunstenaar Charlotte Schleiffert in een kring bijeengekomen. Het is aan jou, de bezoeker, om plaats te nemen in het midden en je verdraagzaamheid op de proef te stellen. In hoeverre kunnen we de ongelijkheid in onze huidige samenleving, die Charlotte in haar fantasiewezens toont, nog onder ogen zien?

Tolerance Test presenteert op een theatrale wijze met audio en licht een selectie van 15 *large drawings* van kunstenaar Charlotte

Schleiffert. In deze grootse tekeningen – sommige zijn meer dan 3,5 meter hoog – verbeelden onvoorspelbare en uitbundige mens-dierwezens maatschappelijke, actuele thema's als ongelijkheid, macht, massamedia, consumentisme, erotiek, status en identiteit.

Over Charlotte Schleiffert:

Het is precies 25 jaar geleden dat de Rotterdamse kunstenaar Charlotte Schleiffert (1967) haar eerste *large drawings* maakte. In die 25 jaar verwierf ze internationale bekendheid met tientallen solotentoonstellingen in musea wereldwijd. Ze wordt geroemd om haar overrompelende portretten en de persoonlijke, krachtige kijk die ze in haar werk biedt op ongelijkheid in onze samenleving. Al decennialang fantaseert ze wezens, die een mix zijn van mensen die ze tegenkomt op straat en beroemdheden van film, televisie of van foto's uit kranten en tijdschriften. Deze grootse types – meer dan levensgroot geschilderd op *large drawings* – worden geboren uit collages van tijden, stijlen, culturen en geslachten.

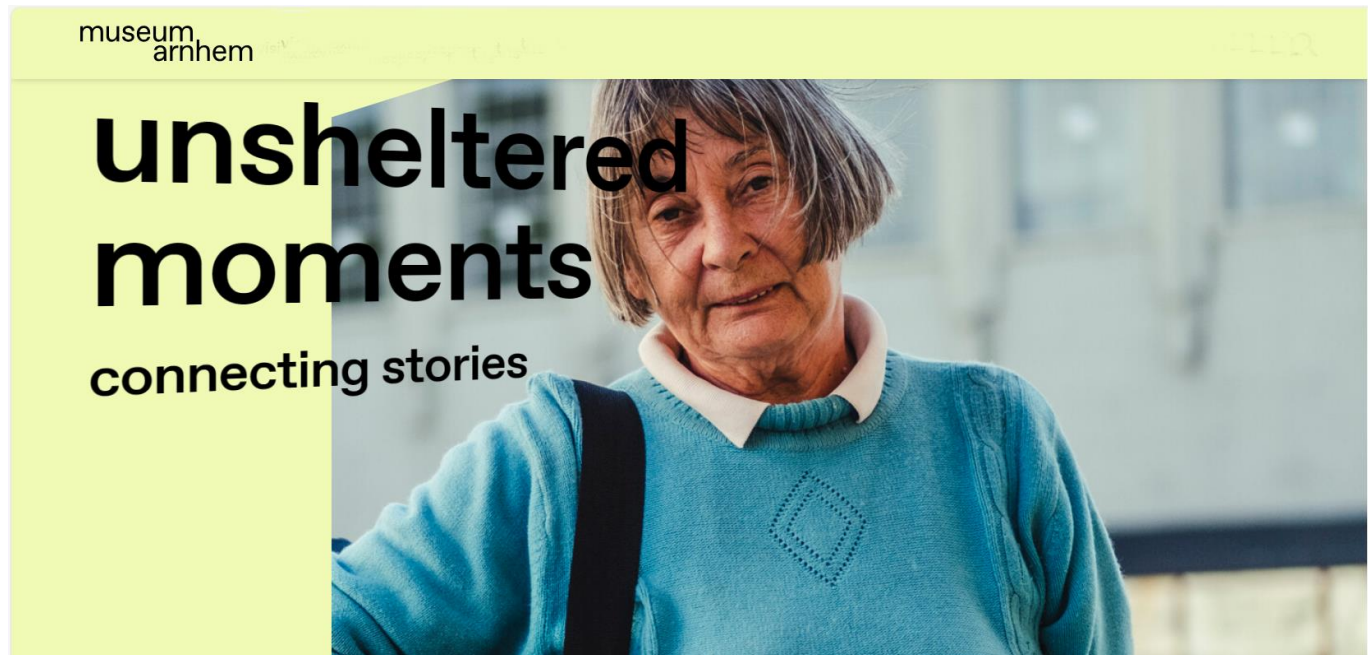
Over *Tolerance Test*:

Tolerance Test is een initiatief van curator en cultureel ondernemer Johan Idema, in samenwerking met Charlotte Schleiffert, scenograaf Theun Mosk (ontwerp en licht), muziektheatergezelschap Touki Delphine (sound design), Rick Steggerda (tekst) en theatermaker/regisseur Mara van Vlijmen (regie).

UNSHELTERED MOMENTS, VERBINDENDE VERHALEN

Tentoonstelling in Museum Arnhem te Arnhem

t/m 10 maart 2024

Stel je voor dat elke dag een zoektocht is naar een plek die je 'thuis' kunt noemen. Bas Timmer, ontwerper van de 'Sheltersuit', en fotograaf Tony Dočekal hebben samen honderden Sheltersuits uitgedeeld aan mensen die dak- of thuisloosheid ervaren. In deze gratis toegankelijke tentoonstelling in De Koepel van het museum ontmoet je enkelen van deze personen, zoals de Nederlandse Dennis die na vier jaar eindelijk zijn plek heeft gevonden, de 70-jarige Eva die in haar auto in LA woont en veteraan Brian die met zijn pitbull Buddy in een tentenkamp in Tucson verblijft. Deze 'unsheltered moments' nodigen je uit tot reflectie op deze wereldwijde realiteit en tot een dieper begrip van menselijke veerkracht en verbondenheid. Elk verhaal, geïllustreerd met quotes, foto's en Sheltersuits, vertelt niet alleen over de uitdagingen, maar ook over de kracht om hoop en positiviteit te vinden in uitdagende omstandigheden.

Over Bas Timmer:

Bas Timmer (1990, Enschede), een vernieuwende Nederlandse ontwerper en ondernemer en bestempeld als 'Next Generation Leader' door TIME Magazine, is de oprichter van de [Sheltersuit Foundation](#). Zijn creatie, de Sheltersuit, is een kledingstuk dat verandert in een slaapzak en directe bescherming biedt aan daklozen. Bas combineert mode, liefdadigheid en sociaal ondernemerschap om zo, door middel van duurzaam ontwerp en werkgelegenheid, dakloosheid te verminderen.

Over Tony Dočekal:

Tony Dočekal (1992, Amsterdam) is een fotograaf en beeldend kunstenaar die gedreven wordt door de zoektocht naar verbondenheid en de vloeibare aard van identiteit. Ze heeft een Bachelor in Fine Arts van ArtEZ en erkenningen als de 'Olympus Young Talent Award' en 'Zilveren Camera 1e Prijs Portretten' op haar naam staan. Haar werk, geïnspireerd door persoonlijke ontmoetingen, onderzoekt de wisselwerking tussen thuis en onderweg zijn en stipt universele thema's als menselijke ervaringen en het leven buiten de gebaande paden aan. Tony nodigt je in haar werk uit tot reflectie op de betekenis van 'thuis', 'gemeenschap' en de positie van het individu in een snel veranderende wereld.

DOOR DE BOMEN HET BOS

Tentoonstelling in het Kröller-Müller Museum te Otterlo
van 23 maart 2024 t/m 15 september 2024

In *Door de bomen het bos* zie je kunstwerken van vier kunstenaars die in hun werk op verschillende manieren kijken naar de verhouding tussen mens en natuur. Andy Holden kijkt en luistert naar vogels, Eija-Liisa Ahtila gaat in gesprek met de natuur, Julian Charrière onderzoekt de rol van het landschap in kunst en Hans Op de Beeck stelt klimaatveranderingen aan de orde. Als onderdeel van de tentoonstelling zijn er wandelingen en activiteiten in de beeldentuin. *Door de bomen het bos* is een veelzijdige tentoonstelling, waarbij je geprikkeld wordt en met frisse gedachten en ideeën weer naar huis gaat.

Geen museum in Nederland is zó verweven met de natuur als het Kröller-Müller Museum. Oprichter Helene Kröller-Müller vond dat je in de rust van de natuur veel beter op kunst kan concentreren en ervan kan genieten dan in de drukte van de stad. Vandaag de dag beleef je hier nog steeds topkunst, midden in de rust en stilte van de natuur.

De klimatologische crises zijn groot en ingewikkeld. Een simpel antwoord bestaat niet. Sterker nog, in de wirwar van meningen, oplossingen en discussies zien we vaak door de bomen het bos niet meer. Waar te beginnen? Hoe richt je je (eigen) leven in om 'goed te handelen'? En hoe kun je het best luisteren? Met wie ben je eigenlijk in gesprek? Door de bomen het bos stelt deze vragen aan de orde en nodigt je uit om, midden in de fraaie natuur die het Kröller-Müller Museum omringt, stil te staan bij jouw rol.

DE VIER KUNSTENAARS

Eija-Liisa Ahtila:

In het werk van Eija-Liisa Ahtila (1959, Hämeenlinna) speelt de helende werking van het verblijven in de natuur vaak een hoofdrol. Tegelijkertijd stelt Ahtila in haar multimediale installaties de vraag hoe de grootsheid van de natuur kan worden verbeeld en vastgelegd. Daarbij wil ze de natuur een volwaardige gesprekspartner laten zijn.

Julian Charrière:

In zijn fotoseries *Limen* onderzoekt Julian Charrière (1987, Morges) de manier waarop de verbeelding van het landschap in kunst de menselijke blik op de 'echte natuur' vormt. Hij stelt de vraag in hoeverre het beeld van de natuur niet allang vervormd is door de voorstelling ervan in de kunst door de eeuwen heen.

Andy Holden:

Andy Holden (1982, Bedfordshire) kijkt in *Natural Selection* naar vogels. Die blijken vaak zeer vroegtijdige aankondigers te kunnen zijn van onheil: het uitsterven van soorten en de achteruitgang van de natuur. In zijn werk draait het om het respectvol omgaan met die natuur en het nemen van verantwoording door letterlijk en figuurlijk te luisteren naar de vogels. Soms is het zelfs een oproep om te handelen naar de voortekenen.

Hans Op de Beeck:

The Settlement van Hans Op de Beeck (1969, Turnhout) lijkt een filmbeeld van een idyllisch dorp in zuidoost Azië, dat westerlingen vaak 'goed' kennen van hun vakantie-reizen. Maar alle kleur is eruit verdwenen, alles is dezelfde kleur grijs. De idylle is voor de (denkbeeldige) bewoners van het dorp dagelijkse realiteit. Leven op het water is bittere noodzaak om te kunnen voorzien in hun levensonderhoud en tegelijkertijd is het een dreigende omgeving door de stijging van het zeewaterniveau onder invloed van klimaatveranderingen.

ACTIVITEITENPROGRAMMA

Met een uitgebreid activiteitenprogramma word je uitgedaagd om met frisse blik naar de natuur te kijken. Maak bij je bezoek aan de tentoonstelling bijvoorbeeld een van de wandelingen. Er zijn er drie, van verschillende afstanden. Iedere wandeling koppelt kunstwerken uit de tentoonstelling of de collectie van het museum aan thema's als 'kijken en luisteren naar vogels' of 'het landschap door de eeuwen heen'.

MACHTELD RULLENS: SCRAP YARD ABSTRACTION

Tentoonstelling in Kunsthal Rotterdam

t/m 14 april 2024

Voor de 31ste editie van Kunsthal Light maakt kunstenaar Machteld Rullens een site-specific werk in de vijftieng meter lange 'etalage' langs de hellingbaan van Kunsthal Rotterdam. In Scrap Yard Abstraction transformeert Rullens kartonnen verpakkingsmateriaal, afkomstig uit de Kunsthal, tot kleurrijke wandobjecten. De werken gaan in de installatie een relatie aan met elkaar, de architectuur van HAL 6 én grote muurschilderingen van haar hand.

Rullens geeft haar eigen draai aan schilderkunst door karton te gebruiken als haar canvas. In tegenstelling tot een blanco schildersdoek ervaart ze meer vrijheid bij het bewerken van dozen, waarbij ze op een impulsieve manier met het materiaal kan omgaan. Rullens vormt en herschikt de zachte kartonnen dozen

met behulp van lagen olieverf en epoxyhars tot harde sculpturen met een glanzende, porseleinachtige huid. Hiermee zet ze de vergankelijkheid van verpakkingsmateriaal om tot een duurzaam kunstwerk. Bij het aflopen van de hellingbaan van de Kunsthal worden de sculpturale objecten platter en gaan ze steeds meer lijken op traditionele schilderijen. Ook brengt Rullens op de achtergrond grote muurschilderingen aan, gebaseerd op de platte vorm van ongevouwen dozen.

Machteld Rullens (1988) woont en werkt in Den Haag. Ze studeerde aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag en het Piet Zwart Institute in Rotterdam. In 2019 ontving Rullens de Koninklijke Prijs voor Moderne Schilderkunst. Haar werk is tentoongesteld in meerdere solo- en groepstentoonstellingen in onder meer Amsterdam, Los Angeles, New York en Japan. Rullens wordt vertegenwoordigd door galerie Martin van Zomeren in Amsterdam, Sorry We're Closed in Brussel en Overduin&Co in Los Angeles.

Kunsthal Light is het talentontwikkelingsprogramma van de Kunsthal. Dit programma richt zich sinds 2011 in het bijzonder op jonge kunstenaars die in staat zijn op originele en artistieke wijze 'een groot gebaar' neer te zetten. Hiervoor stelt de Kunsthal drie keer per jaar HAL 6 (de ruim 25 meter lange etalage langs de hellingbaan) beschikbaar aan een kunstenaar die de vrije hand krijgt om hier een site-specific werk te maken. De ontwikkeling van het werk is voor het publiek van buitenaf te volgen. Onderdeel van de presentatie is een Artist Talk met de kunstenaar.

DORON LANGBERG

Tentoonstelling in de Kunsthal te Rotterdam

t/m 26 mei 2024

Kunsthal Rotterdam toont de eerste Europese solotentoonstelling van kunstenaar Doron Langberg (1985). Als een van de meest toonaangevende figuratieve schilders van zijn generatie staat Langberg bekend om werk dat queer subjectiviteit viert. Met weelderig kleurgebruik brengt Langberg zichzelf, zijn familie, vrienden, geliefden en omgeving in beeld. Vaak grootschalig en toch intiem: de schilderijen van Langberg belichten de fysieke ervaring van aanraking, zowel in onderwerpkeuze als in techniek.

Doron Langberg. Part of Your World brengt zestien nieuwe en recente schilderijen samen, variërend van intieme portretten tot monumentale, uitgestrekte landschappen. Ze omvatten universele thema's als liefde, verlangen en de relatie tot onze omgeving. Veel van Langbergs composities spelen zich af in huiselijke sferen of voor hem betekenisvolle landschappen, zoals de omgeving van zijn ouderlijk huis of het strand van queer toevluchtsoord Fire Island voor de kust van New York.

Langberg onderzoekt de mogelijkheden van kleur, zoals het vangen van lichtval of het overbrengen van een bepaalde sfeer of emotie. Hij plaatst figuren, objecten, stoffen en patronen in composities die de grenzen tussen de geportretteerde en diens omgeving vervagen. De schilderijen van Langberg zijn even complex als verleidelijk en nodigen uit tot een ontmoeting tussen de geportretteerde en de toeschouwer.

Over zijn werk zegt Langberg: "Queerness is voor mij niet alleen een seksuele ervaring, maar ook een manier van in de wereld staan die elk aspect van mijn leven beïnvloedt. Door alledaagse onderwerpen te verbeelden met intens kleurgebruik en expressieve verfopbreng, maak ik een connectie met de kijker door te reflecteren op onze meest fundamentele overeenkomsten, zoals onze lichamen, onze relaties tot elkaar en de wereld om ons heen, en onze innerlijke belevingswereld. Mijn kunst nodigt uit tot een gemeenschappelijk begrip van menselijke ervaring, los van beperkende sociale hokjes."

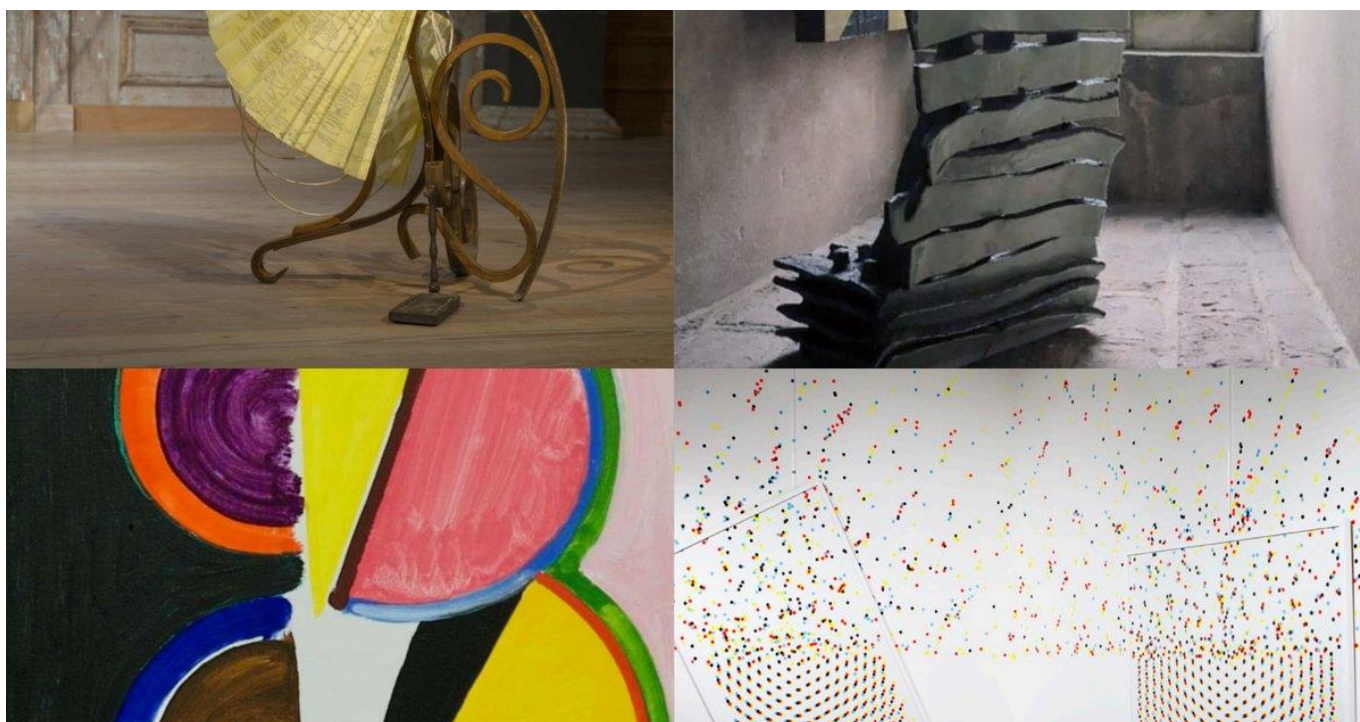

Doron Langberg (1985, Yokneam Moshava, Israël) woont en werkt in New York. De kunstenaar wordt vertegenwoordigd door Victoria Miro. Hij behaalde een Bachelor of Fine Arts aan de University of Pennsylvania en een Master of Fine Arts aan de Yale University School of Art. Werk van Langberg is momenteel te zien als onderdeel van de collectiepresentatie in The Metropolitan Museum of Art, New York en de National Portrait Gallery, Londen. Het werk van de kunstenaar bevindt zich in de collecties van verschillende Amerikaanse instellingen, waaronder Baltimore Museum of Art, Crystal Bridges, High Museum of Art, Institute of Contemporary Art (ICA), Boston en Miami, Pennsylvania Academy of the Fine Arts, RISD Museum en Rubell Museum. Ook het Canadese Rennie Museum en het Zwitserse Musée d'Art Moderne et Contemporain (MAMCO) hebben werk van Langberg in hun collectie.

De NN ART AWARD 2024

Tentoonstelling in de Kunsthal te Rotterdam

t/m 14 april 2024

De Kunsthal Rotterdam presenteert in samenwerking met Nationale-Nederlanden en Art Rotterdam, het werk van de vier genomineerden voor de NN Art Award 2024. Het publiek maakt in de tentoonstelling kennis met het werk van Maaïke Kramer, Peim van der Sloot, Jan van der Pol en Mónica Mays. De prestigieuze onderscheiding wordt toegekend aan een talentvolle kunstenaar die in Nederland is opgeleid en die zijn of haar werk presenteert op de kunstbeurs Art Rotterdam. Authenticiteit en innovatie zijn leidende criteria voor deze jaarlijkse stimuleringsprijs.

Uit een selectie van 40 inzendingen heeft de jury, bestaande uit Henk Drosterij (verzamelaar), Monali Meher (kunstenaar en winnaar van de NN Art Award 2023), Nicole Ex (hoofdredacteur van See All This), Charlotte Martens (curator Kunsthal Rotterdam), en Maartje de Roy van Zuydewijn (conservator van de NN Kunstcollectie), zorgvuldig de vier finalisten gekozen. De bekendmaking van de winnaar is op donderdagavond 1 februari, tijdens de viering van 25 jaar Art Rotterdam in de Kunsthal. De winnaar ontvangt een geldprijs van 10.000 euro ter ondersteuning van toekomstige projecten. Daarnaast verwerft de NN Group ook een kunstwerk van één, of meerdere, van de vier genomineerden voor hun bedrijfscollectie.

Art Rotterdam is de gerenommeerde beurs voor hedendaagse kunst in Nederland. Jaarlijks biedt Art Rotterdam een podium aan de nieuwste ontwikkelingen in de beeldende kunst. De scherpe focus op jonge kunst, de verscheidenheid van de verschillende secties, de verbinding met de stad Rotterdam en de fascinerende locatie verlenen deze beurs een unieke uitstraling. Voor een toenemend aantal kunstliefhebbers is Art Rotterdam het aantrekkelijke alternatief binnen het internationale veld van beurzen. Onderdeel van Art Rotterdam is GalleryViewer.com, een online platform dat potentiële kunstkopers ondersteunt bij een toekomstige kunstaankoop. De ruim 90 deelnemende galeries uit Nederland en België zijn geselecteerd op hun hoogwaardige aanbod. GalleryViewer.com onderhoudt een uitgebreide database van kunstwerken, tentoonstellingen en kunstenaarsprofielen. De site streeft naar transparantie en educatie voor een breed publiek, informeert online en stimuleert de échte kunstervaring die in de galerie plaatsvindt.

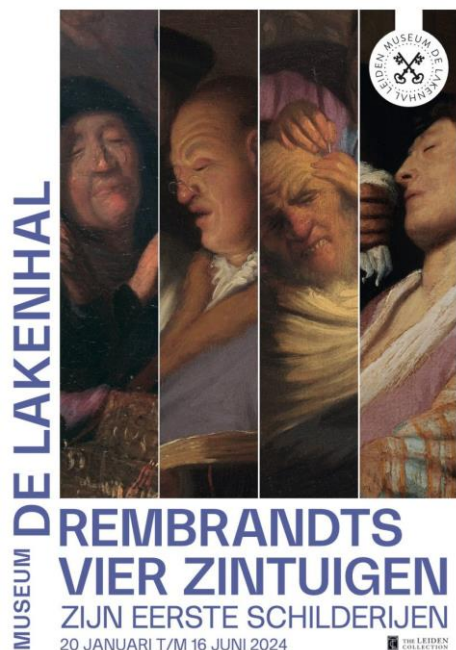
Kunst is overal in Rotterdam, en zeker tijdens Art Rotterdam en de gelijktijdige Rotterdam Art Week. Kunst-, design- en architectuurliefhebbers vinden door de hele stad diverse beurzen, speciale openingen van tentoonstellingen in musea en kunstinstellingen, pop-up exposities en open ateliers. Net als in eerdere jaren bestaat de programmering uit evenementen die stuk voor stuk het kunstklimaat in de stad versterken en verlevendigen.

NN Group is een internationale verzekeraar, actief in 18 landen en bedient meer dan 17 miljoen klanten. Vanuit maatschappelijke betrokkenheid heeft NN al jaren een breed kunst- en cultuurprofiel met als doel kunst en cultuur toegankelijk te maken voor een breed publiek. Zo investeert NN Group in culturele samenwerkingsprojecten met Nederlandse musea en kunstenaars. Dit komt tot uiting via de ondersteuning van museale tentoonstellingen, de NN Art Award en door het aankopen van kunstwerken voor de eigen bedrijfscollectie.

REMBRANDTS VIER ZINTUIGEN - ZIJN EERSTE SCHILDERIJEN

Tentoonstelling in Museum De Lakenhal te Leiden

t/m 16 juni 2024

Museum De Lakenhal is jarig! In 2024 bestaat het museum 150 jaar. Dat wordt gevierd met de presentatie *Rembrandts vier zintuigen – Zijn eerste schilderijen*. Rembrandt maakte deze reeks, zijn vroegst bekende werk, als hij rond de 18 jaar oud is en in Leiden woont. De presentatie bestaat, naast de *Brillenverkoper* (het Zicht) uit de eigen collectie, uit drie werken uit The Leiden Collection uit New York: de *Operatie* (het Gevoel), de *Drie zangers* (het Gehoor) en de *Flauwgevallen patiënt* (de Reuk). De vier schilderijen zijn 150 dagen in het museum te zien.

Met deze reeks varieert Rembrandt op een klassiek thema in de kunsten. De zintuigen worden vaak verbeeld als personificaties van elegante vrouwen met vaste attributen. Rembrandt kiest juist voor alledaagse scènes, met een marskramer die zijn waar probeert te slijten, een bezoekje aan de dokter en mensen die samenkomen om te zingen.

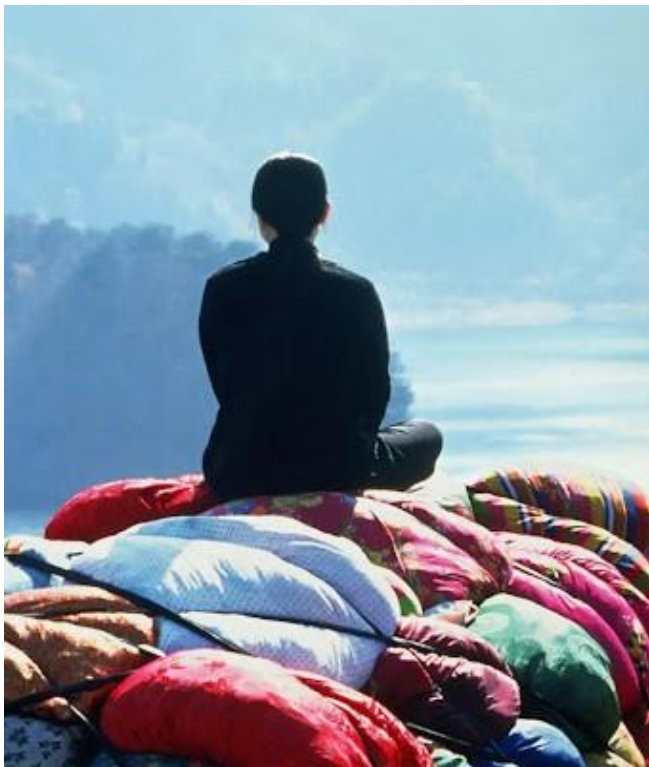
De werken laten zien hoe vernieuwend Rembrandt op jonge leeftijd al is: hij speelt met licht en donker, heeft een losse verftoets en kiest voor alledaagse personages. De zintuigenreeks laat daarmee

zien wat een eigenwijs, experimenteel en vindingrijk kunstenaar Rembrandt van meet af aan is: wat later zijn handelsmerk zou worden, is hier in de kiem al aanwezig.

Het is voor het eerst dat de schilderijen samen in Leiden te zien zijn: de stad waar Rembrandt is geboren, zijn eerste schilderopleiding geniet en zijn eerste stappen zet als kunstenaar. Ze worden getoond naast meer werken uit de vaste collectie van Museum De Lakenhal: van de jonge Rembrandt en andere beroemde schilders uit zijn omgeving, onder wie Jan Lievens en Gerrit Dou.

KIMSOOJA THREAD ROOTS

Tentoonstelling in Museum De Lakenhal te Leiden
t/m 21 juli 2024

Museum De Lakenhal presenteert met trots de tentoonstelling *Kimsooja – Thread Roots*. Het is de eerste solopresentatie van de Koreaanse kunstenaar in Nederland. Kimsooja geldt als een van de meest toonaangevende kunstenaars ter wereld. Haar werk is sterk geworteld in Koreaanse tradities en krijgt vorm in zeer verschillende media. In haar kunst combineert Kimsooja persoonlijke geschiedenis met globale thema's als migratie, mobiliteit en het gevoel ergens thuis te zijn.

In haar installaties, performances, sculpturen, films en foto's speelt textiel een terugkerende rol. Zo verwijzen haar bekende veelkleurige *bottari*: geknoopte bundels van Koreaanse bedspreien waarin persoonlijke bezittingen worden vervoerd, naar de relatie tussen textiel en migratie. Deze twee thema's keren ook in de collectie van Museum De Lakenhal veelvuldig terug.

In de tentoonstelling *Thread Roots* onderzoekt Kimsooja haar culturele geschiedenis binnen haar ontwikkeling als kunstenaar én in relatie tot de collectie van het museum.

Naast de presentatie van meerdere installaties in de tentoonstellingszalen zijn er interventies te zien in ruimtes waar de textielgeschiedenis van Leiden wordt verteld. Hiervoor maakte Kimsooja ook nieuw werk, waarin Koreaanse stalen, patronen en stalenboeken het uitgangspunt vormen voor een dialoog met de Leidse textielcollectiestukken.

Kimsooja werd in 1957 geboren in Zuid-Korea en woont in Parijs en Seoul. Haar werk was eerder te zien op talloze locaties en in musea over de hele wereld, waaronder in solotentoonstellingen in het Museum of Modern Art in New York, het Samsung Museum of Art in Seoul en het Guggenheim Museum in Bilbao. Zij vertegenwoordigde Korea op de Biënnale van Venetië (2013) en op de Biënnale van São Paulo (1998) en nam deel aan Kassel Documenta (2017) en aan vele andere internationale biënnales en triënnales. Haar werk viel meermaals in de prijzen. In 2019 werd ze bekroond met de Lucas Art Award van het Leidse Lucas van Leyden Fonds.

HET ECHE VERHAAL ?

Tentoonstelling in Huis van het Boek te 's-Gravenhage
van 21 maart 2024 t/m 1 september 2024

Huis van het boek organiseert de tentoonstelling 'Het echte verhaal?'. Met deze tentoonstelling biedt het museum een context bij de soms hoog oplopende discussies over veranderende teksten en beelden van klassieke boeken. De bezoeker maakt een ontdekkingsstocht langs boeiende verhalen achter twaalf bekende en minder bekende personages. Te zien zijn de verschillende gedaanten van Anansi, Bambi, Ferdinand de stier, het gezin uit 'Het kleine huis op de prairie', Huckleberry Finn, Kantjil, Karagöz, de Moemins, Pinokkio, Max & Moritz, Heidi en de Kleine Zeemeermin.

Het museum wil een gesprek op gang brengen door de verschillende vormen van de verhalen vanaf de verschijningsdatum tot nu te laten zien. In de loop van de tijd maakten deze verhalen grote veranderingen door onder invloed van politiek, commercie en veranderde pedagogische denkbeelden, mode en genderrollen.

De tentoonstelling is gebaseerd op het recent verschenen boek *Springlevend. Hoe klassieke boeken van betekenis veranderen* van Saskia de Bodt (Uitgeverij Hoogland & Van Klaveren).

Is het oorspronkelijke verhaal heilig ?

Een van de aanleidingen om deze tentoonstelling vanuit het boek *Springlevend* te maken, is de commotie die ontstond over de keuze van Disney voor de donkere actrice Halle Bailey in 'de Kleine Zeemeermin' en de tekstwijzigingen in de boeken van Roald Dahl. Met 'Het echte verhaal ?' wil Huis van het boek een context verschaffen bij deze discussies door de geschiedenis van deze personages en boeken te laten zien. De bezoeker wordt meegenomen in een wereld met verschillende versies van de boeken, filmfragmenten, filmposters en merchandise. Teksten en beelden veranderen in de loop van de tijd: iedere generatie past de personages en de verhalen aan. Of eigent zich de verhalen toe. Is dat erg ? Of is het een bewijs van de kracht van deze verhalen ?

Laure Prouvost

IN THE MIST OF IT ALL, ABOVE FRONT TEARS

Tentoonstelling in het De Pont Museum te Tilburg
t/m 18 augustus 2024

Vanaf 24 februari presenteert De Pont een meeslepende en immersieve tentoonstelling van Laure Prouvost (1978) waarin ze je meeneemt in haar eigen surreële, absurdistische en poëtische wereld. In **IN THE MIST OF IT ALL, ABOVE FRONT TEARS** komen maatschappelijk engagement en grenzeloze verbeeldingskracht tot uiting in video, sculptuur, performance, textiel en tekst. Op geheel eigen wijze geeft Prouvost een hoopvolle en bevrijdende boodschap over thema's als ecologie, het vrouwenlichaam en migratie.

Het artistieke universum van Prouvost zit vol contrasten: haar werk is humorvol en serieus, ze neemt je mee van het donkere en dystopische naar het licht en ze beweegt tussen fictie en realiteit. *Grandma* - een van terugkerende personages uit Prouvosts oeuvre - krijgt in een monumentale, metershoge video-installatie vleugels. Hiermee wordt haar droom om als vogel hoog boven de wolken te vliegen en de wereld van boven te bekijken vervuld. *Grandma's* dromen en visies vormen de basis van de tentoonstelling waarin Prouvost de bezoeker confronteert met de gevolgen van de opwarming van de aarde en migratie van mensen en vogels - én waarin ze ons uitnodigt ongehinderd boven de wolken te zweven en grenzen te doorbreken.

MARINA ABRAMOVIC

Tentoonstelling in het Stedelijk Museum te Amsterdam
van 16 maart 2024 t/m 14 juli 2024

Het Stedelijk Museum te Amsterdam presenteert de meest complete tentoonstelling van Marina Abramović, de internationaal gelauwerde grand lady van de performancekunst. Dit overzicht geeft met ruim 60 werken, waaronder foto's, video's, sculpturen, vier iconische live performances (voor het eerst in Nederland) en twee werken waar het publiek aan kan deelnemen, een breed overzicht van haar indrukwekkende oeuvre. Van haar vroege werk, dat ze maakte in het voormalige Joegoslavië en in Amsterdam, tot de baanbrekende performances met haar partner Ulay en

het solowerk waar ze nog steeds actief mee is.

Marina Abramović is al sinds de jaren 70 een prominente figuur in de performance- en body art en wordt beschouwd als een van de belangrijkste grondleggers van deze kunstvorm. Ze gebruikte haar eigen lichaam in haar performances, en heeft consequent en op een krachtige en niets ontziende manier de grenzen van haar fysieke en mentale uithoudingsvermogen getest.

Abramović bracht de performancekunst vanaf het experimentele begin naar de mainstream. Maar liefst vier performances zijn straks voor het eerst te zien in Nederland: *Art Must Be Beautiful, Artist Must Be Beautiful* (1975), *Imponderabilia* (werk met Ulay) (1977), *Luminosity* (1997) en *The House with the*

Ocean View (2002). Deze worden op verschillende tijdstippen uitgevoerd door re-performers die speciaal zijn opgeleid volgens de Abramović Methode en duren soms meerdere uren of dagen. Bijzonder is dat bezoekers kunnen deelnemen aan twee werken: Work Relation (werk met Ulay) (1978) and Counting the Rice van de Abramović Methode.

WILHELM SASNAL

Tentoonstelling in het Stedelijk Museum te Amsterdam
van 30 maart 2024 t/m 1 september 2024

Deze tentoonstelling van Wilhelm Sasnal (1972, Tarnów, Polen) is geïnspireerd door zijn nieuwe project: de verfilming van de roman *The Assistant* (1908) van de Zwitserse schrijver Robert Walser, waarin Joseph Marti, als assistent van de ingenieur-uitvinder Carl Tobler, verstrikt raakt in diens bizarre wereld.

In Sasnals interpretatie legt hij verbanden tussen Marti's avonturen en het hedendaagse leven, waarin flexibiliteit een nieuwe norm is geworden. De tentoonstelling presenteert een selectie van schilderijen,

tekeningen, teksten en filmfragmenten. Sasnal schilderde voor de film een aantal werken, die iconische moderne klassiekers en minder bekende werken interpreteren, en zal deze schilderijen opnieuw schilderen voor de tentoonstelling. Daarnaast maakt hij nieuwe schilderijen op basis van bestaande historische kunstwerken en toont hij enkele recente werken uit 2021 – 2023.

UIT ARMOEDE. KUNST, GESCHIEDENIS EN VERHALEN

Tentoonstelling in het Stedelijk Museum te Schiedam
t/m 9 juni 2024

Hoewel Nederland tot de welvarendste landen van Europa behoort, leven honderdduizenden Nederlanders nog steeds in armoede. Onderwerpen als het minimumloon en bestaanszekerheid halen regelmatig het nieuws, maar de mensen over wie het gaat komen zelden aan het woord. Ook voor veel Schiedammers is het leven met te weinig geld helaas dagelijkse praktijk. Het Stedelijk Museum Schiedam en elf Schiedamse ervaringsdeskundigen slaan de handen ineen om deze verhalen te delen in de tentoonstelling *Uit armoede. Kunst, geschiedenis en verhalen*.

Op onconventionele, verrassende en menselijke wijze belicht de tentoonstelling verhalen uit het heden en verleden. Hier wordt kleur aan gegeven via historische objecten, kunstwerken uit de collectie en nieuw werk van vijf hedendaagse kunstenaars: Koos Buster, Nour-Eddine Jarram, Nadia Nena Pepels, Dominique Himmelsbach en Chantal van Heeswijk. In de tentoonstelling gaat het niet over schuld of oplossin-

gen, maar wel over beeldvorming en de vele gezichten van armoede. Het is een uitnodiging om naar elkaar te kijken en te luisteren: wat betekent het om te leven met te weinig geld ?

De verhalen van Schiedammers komen op meerdere manieren terug in de tentoonstelling. De Schiedamse architect Nadia Nena Pepels geeft met haar 'soft map' een nieuwe kijk op de stad. Ze luisterde mee tijdens gesprekken met ervaringsdeskundigen en wandelde met hen door de wijk. Waar kom je graag of juist liever niet als je met weinig geld leeft? Hoe beweeg je je door de stad als je geen geld hebt voor vervoer? Deze beleving brengt Pepels letterlijk in kaart met een getekende plattegrond van de stad gekleurd met quotes en hotspots. De kaart biedt bezoekers aan de tentoonstelling een hele nieuwe manier om naar de stad Schiedam te kijken.

Ook vanuit de kunst komt de beleving van armoede aan bod met relevante werken uit de collectie van Stedelijk Museum Schiedam. Daarnaast is een viertal kunstenaars speciaal voor de tentoonstelling gevraagd nieuw werk te maken. Nour-Eddine Jarram, van wie het museum al werk in de collectie heeft, maakt een serie van ruim twintig aquarellen over armoede toen en nu. Koos Buster en Dominique Himmelsbach laten zich voor nieuwe kunstwerken inspireren door gesprekken met Schiedammers. Elk van de kunstenaars reflecteert op het onderwerp vanuit hun persoonlijke perspectief én dat van Schiedammers. Omdat ook kinderen helaas in armoede leven hebben worden zij eveneens betrokken bij de tentoonstelling. Samen met De Kleine Ambassade en kunstenaar Chantal van Heeswijk gaat een aantal Schiedamse kinderen met elkaar in gesprek over armoede, de impact daarvan op hun leven, en verbeelden dit samen in een kunstwerk.

De tentoonstelling biedt een brede blik op de geschiedenis van armoede in Schiedam aan de hand van de historische collectie van Stedelijk Museum Schiedam. Zo is er het potloodportret van Machiel Sonius, getekend door een stadsgenoot. Een liefdevol portret. Helaas zagen sommige stadsgenoten in Machiel een probleem dat opgelost moest worden, in plaats van een persoon met problemen die hulp nodig had. In 1894 meende de Schiedamse Vereniging tegen Bedelarij de oplossing te hebben gevonden. Met ingezameld geld werd Machiel naar het Huis van Barmhartigheid in Noordoost Groningen gestuurd. Hier woonde hij, ver van huis, tussen vreemden: een bonte mix van mensen met een beperking, alcoholisten en zogenaamde 'onmaatschappelijken.'

Ook zijn er verschillende armenbussen in de tentoonstelling te zien, zoals een collectebus met daarop het wapen van de Gemeente Schiedam en de tekst 'Gedenkt den armen'. In de 18e eeuw ging het Schiedam, dankzij de jeneverproductie en export, voor de wind. Maar niet alle stadsbewoners hadden baat bij deze welvaartsgroei. Deze collectebus roept de mensen die het goed hebben op om hun welvaart te delen met stadsgenoten die niet genoeg verdienen om rond te komen.

Deze en andere historische voorwerpen vertellen niet alleen iets over de geschiedenis van armoede, maar ook over het heden, bijvoorbeeld het gevoel de controle over je leven verliezen, de aanmoediging vooral zelfredzaam te zijn en het verschil dat een goed onderwijssysteem kan maken.

De tentoonstelling strekt zich ook uit naar de Stadsgalerij, beneden in het museum. Deze ruimte wordt ingericht voor mensen die na hun bezoek aan de tentoonstelling denken: en nu ? Hoe kan ik van betekenis zijn ? Of hoe kan ik hulp zoeken ? Het wordt een ruimte waar activiteiten en ontmoetingen plaatsvinden en een plek die mensen met te weinig geld, organisaties, mensen die in actie willen komen en beleidsmakers bij elkaar brengt.

Deze tentoonstelling is onderdeel van Mijn Schiedam, de maatschappelijke programmalijn waarmee Stedelijk Museum Schiedam samenwerkt met Schiedammers en Schiedamse organisaties. Samenwerkingen ontstaan op initiatief van het museum én de stad. Hieruit komen betekenisvolle programma's voort die we alleen met elkaar kunnen realiseren. De Stadsgalerij is speciaal voor tentoonstellingen met Schiedammers.

AIRICH. AFROFUTURISTIC VISIONS

Tentoonstelling in het Stedelijk Museum te Schiedam

t/m 9 juni 2024

Stedelijk Museum Schiedam presenteert de eerste solotentoonstelling van kunstenaar AiRich. Haar werk bestaat voornamelijk uit afrofuturistische portretseries die een kleurrijke en bekrachtigende wereld en toekomst vieren vol extravagante Zwarte mensen. In de portretten, waarin AiRich ook zelf als model fungeert, benadrukt ze het belang van het herontdekken en herdefiniëren van de Zwarte identiteit. Met invloeden vanuit popcultuur, mode, muziek, science-fiction en mythologie geeft AiRich de Zwarte identiteit een futuristische en buitenaardse twist.

In haar werk wil AiRich de Afrikaanse geschiedenis en hedendaagse cultuur voortkomend uit de Zwarte identiteit samenbrengen en van hieruit op een meer holistische wijze naar de toekomst kijken. In de tentoonstelling *AiRich. Afrofuturistic Visions* creëert AiRich een alternatieve wereld voor de Zwarte gemeenschap. Een inspirerende tijdreis langs diverse fotoseries van 2013 tot 2023, aangevuld met nieuw werk en een ruimte vol *behind the scenes*, inspiratiebronnen en zelfportretten. A ten Doro, de tijd is aangebroken !

In verschillende fotoseries maak je kennis met krachtige wezens, die door hun uitdrukkingen, beschilderingen, kleding en uiterlijke kenmerken voornamelijk hun eigen schoonheidsidealen binnen de Zwarte gemeenschap vieren. Zo maakt ze in de serie *Ancestry in progress I* (2015) portretten van alienachtige voorouders die vanaf haar fictieve planeet 'landen' op aarde. Voor *Amazing Grace, a tribute to the icon Grace Jones* (2017) brengt AiRich samen met modestyliste Stefhannie Blokland een ode aan de dan 69-jarige Grace Jones, die als veelzijdige zwarte vrouw met haar felle persoonlijkheid, stijl en performance een grote impact maakte binnen mode en popcultuur. Voor *'She's one with the universe'* (2017) werkt AiRich samen met digitaal kunstenaar Dogon Krigga uit de Verenigde Staten, wat resulteert in een serie zelfportretten in de vorm van collages. Andere series zoals *Mutable species* (2021) en *Your Mother* (2023) laten buitenaardse wezens zien met beschilderde patronen en een verbeelding van een symbolische oermoeder van haar planeet.

Speciaal voor de tentoonstelling maakt AiRich ook een nieuwe serie: *Den Doro* (2024). Anders dan in haar eerdere reeksen, waarin ze in meer algemene zin nadenkt over de Zwarte Identiteit en afrofuturistische toekomst, onderzoekt ze met dit nieuwe werk voor het eerst haar eigen, persoonlijke Afro-

Surinaamse roots. Daarbij is de traditionele koto het uitgangspunt en vertaalt ze deze Surinaamse klederdracht naar een futuristische dracht waarin ze haar mythische superwezens hult.

Naast vrij werk maakt AiRich regelmatig werk in opdracht, waarvan ook twee werken in de tentoonstelling te zien zijn. In een 'gouden zaal' hangt het statige portret dat ze in 2021 maakte van acteur Emmanuel Ohene Boafo als winnaar van de Louis d'Or Award. Daarnaast is het werk *Bloody Gold – Hulde aan de koloniën* (2021) te zien waarin ze, in opdracht van Amsterdam Museum & CBK Zuidoost, haar reactie op een origineel paneel van de Gouden Koets – dat de gruwelen van de slavernij verheerlijkt – vormgeeft in een visuele installatie.

JAN PATER

Tentoonstelling in Beeldengalerij Het Depot (Villa Hinkeloord) te Wageningen

t/m 9 juni 2024

Jan Pater maakt op een intuïtieve manier vrouwen-torsen van harde steen, met een voorliefde voor opvallend gekleurd materiaal. De tors heeft vrijwel altijd een omhoog gerichte grote beweging. Pater creëert steeds hetzelfde beeld, de vrouwen-torsen en dat doet hij altijd zonder model.

Hij werkt het liefst met steen waar je zelfs niet in kunt hakken zodat alles met de diamantslijper wordt bewerkt. Pater gebruikt graag de metafoor waarin het lichaam als een gebouw wordt voorgesteld. Het maken van een tors is dan het gestalte geven aan een gebouw waarin je woont, dat intimiteit heeft en waarin je je geborgen weet. Veel torsen hebben het omhoog strevende, ze maken als organische bouwwerken een opwaartse beweging. Het zijn de gebogen vlakken die bewegingen genereren. Daarbij zorgen de scherpe overgangen van holle naar bolle vlakken ervoor dat het licht de beweging versterkt.

Het oeuvre van Pater kenmerkt zich ook door de afwisseling in het gebruik van kleurrijk materiaal, zoals het witte marmer, salemo, opaal, springstone, serpentijn, lepidoliet, en blue bahia. Naast de 'kneiterharde' stenen beelden in opvallende kleuren, zijn er vier beelden in brons, is er 'Il secreto in legno' in essén en staan er ook twee glazen beelden waarin, om het simpel te zeggen, een vrouwen-tors is uitgespaard. De enige twee gipsen die getoond worden zijn voorstudies voor 'Aurora', een 3 meter hoog marmeren beeld dat hij maakte voor de nieuwe hal van het Antoni Van Leeuwenhoek Ziekenhuis in Amsterdam. Het is geen wonder dat Jan Pater (1950) het lichaam als geen ander kent. Na jarenlang werkervaring te hebben opgedaan als verpleegkundige, heeft hij zich nadien volledig gericht op het kunstenaarschap. De tors, en met name het tot uiting brengen van de dynamiek van de vrouwelijke tors, is het uitgangspunt.

Pater werkt direct in de steen en zijn voorkeur gaat vaak uit naar marmer en graniet. Hij sluit zich aan bij de overtuiging dat het beeld uit zichzelf uit de steen tevoorschijn moet komen. Niets legt hij van tevoren vast, behalve de steen die hij heeft uitgekozen. Veelal zijn dit steensoorten met een uitgesproken kleur. De beelden van Pater kenmerken zich door dynamische, draaiende vormen en een strakke, gladde afwerking. Hij voegt nog een extra dimensie toe door twee of meerdere werken bij elkaar te voegen. Ze lijken hierdoor een dialoog aan te gaan waardoor het krachtenspel sterker wordt benadrukt.

EJA SIEPMAN VAN DEN BERG - LÉON ADRIAANS

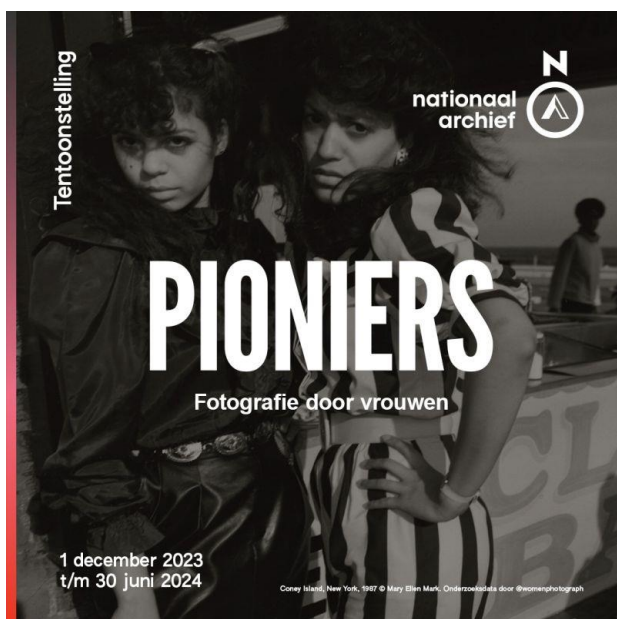
Tentoonstelling in Slot Zeist te Zeist
t/m 14 april 2024

Een bijzondere tentoonstelling in Slot Zeist, met werken van beeldhouwster Eja Siepman van den Berg en kunstschilder Léon Adriaans. Beide zijn Brabanders, de één geboren in Eindhoven (1943), de ander in Helmond (1944).

PIONIERS - FOTOGRAFIE DOOR VROUWEN

Tentoonstelling in het Nationaal Archief te 's-Gravenhage
t/m 30 juni 2024

Nu te zien bij het Nationaal Archief de tentoonstelling *Pioniers - Fotografie door vrouwen*. Met ruim 15 miljoen foto's uit de afgelopen 175 jaar bewaart het Nationaal Archief de grootste fotocollectie van Nederland. Aan de hand van foto's uit de 19e eeuw tot en met de jaren 90 van de 20e eeuw wordt getoond dat vrouwen in alle tijden en genres als pioniers in de fotografie werkzaam waren. In de tentoonstelling is werk te zien van bekende en minder bekende fotografen zoals Emmy Andriessse, Eve Arnold, Eva Besnyö, Augusta Curiel, Gerda Taro en Alexine Tinne.

ROMBOUT OOMEN

Tentoonstelling in Museum More te Gorssel
van 9 maart 2024 t/m 23 juni 2024

De komende weken werkt kunstenaar Rombout Oomen (1975) bij NDSM-FUSE in Amsterdam voor het publiek aan het spectaculaire panorama *The Rule of Law*. Het werk van 180 graden krijgt een diameter van maar liefst vijf meter, een hoogte van bijna drie meter en een lengte van meer dan 8 meter. Met behulp van VR-techniek schildert Oomen het kunstwerk vol met 'zwarte gaten', bollen in een diepzwarte kleur die het panorama optisch vervormen. Een visueel spektakel !

The Rule of Law wordt het klapstuk van Oomens doorlopende serie *His Paradise Garden*. In een figuratieve stijl en fel, brutaal kleurgebruik legt hij in deze serie de tuin van zijn vader vast. Deze paradijselijke tuin is voor

vader en zoon Oomen een toevluchtsoord: een plek waar rust wordt gevonden. *The Rule of Law* is bedoeld als pendant van die tuin. De soms zware dagelijkse realiteit, waarin oorlog, geweld en onderdrukking aan de orde van de dag zijn, wordt in het werk behandeld en tegelijkertijd even achtergelaten. In een spannende mix van technieken, waaronder olieverf en graffiti, verwerkt Oomen zowel persoonlijke als universele motieven en concepten in zijn werk. Oomen put uit de wetenschap: filosofische, maatschappelijke, natuurkundige en biologische concepten liggen aan de basis van zijn werk en worden door middel van zijn kunst onderzocht. Hij is gefascineerd door natuurlijke processen als groei, bloei en verval en de balans in de natuur tussen orde en wanorde. Deze verschijnselen ziet hij ook in de samenleving terug.

In de collectiepresentatie stelt Museum MORE zichzelf doorlopend de vraag wat realisme precies inhoudt. In een wisselende presentatie binnen de collectie-opstelling rekken we de grenzen van het begrip zo nu en dan ook op. *The Rule of Law* is onderdeel van deze zoektocht naar de randen van het realisme.

Bij het beantwoorden van de vraag 'wat is realisme?' gaat men vaak uit van de zichtbare werkelijkheid. Maar ieder mens neemt die zichtbare werkelijkheid anders waar. Ook is de menselijke waarneming van de werkelijkheid beperkt. In de vorm van een duizelingwekkend visueel spektakel behandelt *The Rule of Law* onze beperkingen bij het zien en interpreteren van de realiteit. Is de zichtbare werkelijkheid wel zo objectief ? En kan ik mijn waarneming vertrouwen ?

Rombout Oomen studeerde van 1996-2000 Vrije Grafiek aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag. Hij woonde en werkte in Amsterdam, Berlijn, Helsinki en deed residenties bij het LIA in Leipzig en in Sint Petersburg.

In 2004 maakte hij de controversiële muurschildering *Roosje* in Amsterdam Oud-West, waarna er een publiek debat ontstond over kunst in de openbare ruimte en de waarde van vrijheid van meningsuiting. De schildering werd beschadigd en nadien door Oomen hersteld en aangepast. Na *Roosje* werd Oomens schilderkunst meer uitgesproken politiek geëngageerd.

In 2016 won Oomen de Nieuw Dakota - Francis Boeske Projects Zomershow juryprijs. In datzelfde jaar werkte hij in opdracht van het Duitse Ministerie van Financiën en in 2020 maakte hij in opdracht van het Duitse Ministerie van Volksgezondheid een schilderij tijdens een plenaire EU-vergadering over de gevolgen van de Coronapandemie. Daar kreeg Oomen de kans om de Europese ministers van Volksgezondheid toe te spreken.

Sinds 2018 werkte hij aan de doorlopende serie *His Paradise Garden*. Zijn werken zijn te vinden in collecties in Duitsland, China, VS, Italië en Nederland.

TIJDTABEL MET VERMELDING VAN INFO IN UITGELICHT 158 maart 2024**Einddatum****UITGELICHT ! No 146 maart 2023**

De Arbeider Hildo Krop Museum Steenwijk 2023-2024

UITGELICHT ! No 149 juni 2023

Hortus Conclusus Edams Museum Edam 10 mrt 2024
Koetsen & Kastelen Borg en Nat. Rijtuigmuseum Leek ** apr. 2024

UITGELICHT ! No 150 juli 2023

Kabakov Kabinet Van Abbe Museum Eindhoven 23 mrt 2024
Design ! Design Museum Den Bosch 01 apr. 2024

UITGELICHT ! No 151 augustus 2023

Beelden van het licht Ikonenmuseum Kampen 30 mrt 2024
Marielin Simons Singer Museum Laren (NH) 07 mrt 2024

UITGELICHT ! No 152 september 2023

Pauline Curnier Jardin Centraal Museum Utrecht 21 april 2024
Evelyn Taocheng Wang Dordrechts Museum Dordrecht 31 mrt 2024
Al Weiwei Kunsthal Rotterdam 03 mrt 2024

UITGELICHT ! No 153 oktober 2023

Dwarsverbanden Van Abbe Museum Eindhoven 01 juli 2025
Geer Steyn Mus. Beelden aan Zee Scheveningen permanent
Kiss my soul Dordrechts Museum Dordrecht 03 mrt 2024
Tilo Baumgärtel Drents Museum Assen 03 mrt 2024
Abstract II Museum Helmond 10 mrt 2024
Can I be me / Joram Krol Groninger Museum Groningen 03 mrt 2024
Koninklijke Kunst Museum Gouda Gouda 05 mei 2024
Cuny Janssen Museum Kranenburgh Bergen (NH) 10 mrt 2024.
Diana Scherer - Farming Museum Kranenburgh Bergen (NH) 10 mrt 2024
Onder/goed Rijksmuseum Amsterdam 16 juni 2024
Tonia, model en activiste Singer Museum Laren (NH) 17 mrt 2024
Het jaar 1000 Rijksmuseum van Oudheden Leiden 17 mrt 2024

UITGELICHT ! No 154 november 2023

Michel de Klerk Museum Het Schip Amsterdam 01 sept.2024
Naar de Antieken ! Nationaal Glasmuseum Leerdam 17 mrt 2024
Lara de Moor Museum More Gorssel 10 mrt 2024
Japan op de gevoelige plaat Japanmuseum SieboldHuis Leiden 03 mrt 2024
Morgen gaat het beter Fotomuseum a/h Vrijthof Maastricht 17 mrt 2024
Daniel Douglas Pareidolia Voerman Stadsmuseum Hattem 31 mrt 2024
Tom Claassen Mus. Beelden aan Zee Scheveningen 31 mrt 2024
Studio aan Zee Tirzo Martha Mus. Beelden aan Zee Scheveningen einddatum ??
Julius Caesar H'Art Museum Amsterdam 20 mei 2024
Kunst in het Derde Rijk Museum Arnhem Arnhem 24 mrt 2024
Martin Wong Stedelijk Museum Amsterdam 01 april 2024

Voorbij de gletsjer	Teylers Museum Haarlem	03 mrt 2024
Vrouwelijke Turkse pioniers	Verwey Museum Haarlem	07 april 2024
Is it alive ?	Ned. Textielmuseum Tilburg	07 april 2024

UITGELICHT ! No 155 december 2023

De vrijheidsschreeuw	COBRA Museum Amstelveen	14 april 2024
Anton Corbijn MOODE	COBRA Museum Amstelveen	12 mei 2024
Craft !	CODA Museum Apeldoorn	14 april 2024
Roosen & Guests	Museum De Fundatie Zwolle	14 april 2024
Babs Haenen	Kunstmuseum 's-Gravenhage	14 april 2024
Resilient Rebels	Kunsthof Helmond	24 mrt 2024
Kunstenarsboeken	Joods Museum Amsterdam	24 mrt 2024
Ku(n)stleven	Katwijk Museum Katwijk (ZH)	31 mrt 2023
Kinderen vd Haagse School	Panorama Mesdag 's-Gravenhage	20 mei 2024
Sustainable Ceramics	Keramiekmuseum Leeuwarden	03 nov. 2024
Ellen Gallagher	Stedelijk Museum Amsterdam	10 mrt 2024
Abstract	Het Depot Wageningen	24 mrt 2024
Monnickendam	Noord-Veluws Museum Nunspeet	26 mei 2024
Jan Planting, schilder	Museum Dr8888 Drachten	31 mrt 2024
Frank Muntjewerf	Purmerends Museum Purmerend	05 mei 2024
Visioenen	Museum Krona Uden	01 april 2024
Indonesië-tentoonstelling	Nieuwe Kerk Amsterdam	01 april 2024

UITGELICHT ! No 156 januari 2024

Sung Hwan Kim	Van Abbe Museum Eindhoven	26 mei 2024
Erica van Seeters	Mus. Beelden aan Zee Scheveningen	15 juli 2024
Shinkichi Tajiri	Mus. Beelden aan Zee Scheveningen	??
Shinkichi Tajiri	Bonnefantenmuseum Maastricht	12 mei 2024
CCN & Hans op de Beeck	Kunsthof KAdE Amersfoort	05 mei 2024
Max Beckmann	Kunstmuseum Den Haag	19 mei 2024
Refik Anadol	Kunsthof Rotterdam	01 april 2024
Kees Stoop	Museum More Gorssel	03 mrt 2024
Kosmisme	Stedelijk Museum Amsterdam	03 mrt 2024
Dromen in realiteit	Museum De Wieger Deurne	19 mei 2024
Michiel van Bakel	Museum De Wieger Deurne	01 april 2024
Adriaen van de Venne	Zeeuws Museum Middelburg	21 april 2024
Niek Hoogland	Tiendschuur Tegelen	30 juni 2024
Heimat	Villa Mondriaan Winterswijk	14 april 2024
Origine / Daniela Schwabe	Villa Mondriaan Winterswijk	14 april 2024
A long Homecoming	Mus. Van Bommel Van Dam Venlo	22 mrt 2024
21e eeuws glas	Nationaal Glasmuseum Leerdam	17 mrt 2024
Vondsten uit Fort Vechten	Rijksmuseum van Oudheden Leiden	31 okt. 2024
Hete vuren	Stedelijk Museum Zutphen	12 mei 2024
Aan tafel met Helene	Ned. Zilvermuseum Schoonhoven	02 juni 2024

UITGELICHT ! No 157 februari 2024

Kracht van de Troon	Museum Paleis 't Loo Apeldoorn	10 mrt 2024
Jachthuis Sint Hubertus	Nat. Park De Hoge Veluwe	31 mrt 2024
Ciurlionis	Museum Belvédère Heerenveen	09 juni 2024
De schepping vd wetenschap	Museum Catharijneconvent Utrecht	02 juni 2024

Gebr. Van Strij 250 jr Pictura	Dordrechts Museum Dordrecht	01 sept.2024
Antonio Lopéz	Drents Museum Assen	02 juni 2024
Wolter & Water	Museum Flehite Amersfoort	01 april 2024
Tsjechisch & Slowaaks glas	Kunstmuseum 's-Gravenhage	14 april 2024
Melk- en Bloedporselein	Kunstmuseum 's-Gravenhage	05 mei 2024
Amsterdam in glas en lood	Grachtenmuseum Amsterdam	31 mrt 2024
Van Gogh naar Groningen	Groninger Museum Groningen	05 mei 2024
Poppenhuizen van De Ranitz	Haags Hist. Museum 's-Gravenhage	01 sept.2024
Sol LeWitt	Joods Museum Amsterdam	31 mrt 2024
Frans Hals	Rijksmuseum Amsterdam	09 juni 2024
Het internationale landschap	Rijksmuseum Twenthe Enschede	09 juni 2024
Frisse wind S	inger Museum Laren (NH)	05 mei 2024
Gedeeld Atelier	Verwey Museum Haarlem	20 mei 2024
D(r)aad	Verwey Museum Haarlem	21 april 2024
Dinah Kohnstamm	Noord-Veluws Mus. Nunspeet	14 april 2024

UITGELICHT ! No 158 maart 2024

Karin Arink Hellow Grounds	Mus. Beelden aan Zee Scheveningen	01 april 2024
Hans Arp	Mus. Beelden aan Zee Scheveningen	06 maart 2024 t/m 15 dec. 2024
Op scherp	Centraal Museum Utrecht	09 juni 2024
Tjalf Sparnaay	Museum JAN Amstelveen	16 juni 2024
Willem Witsen	Museum Jan Cunen Oss	16 juni 2024
Kunstbeschouwingen	Dordrechts Museum Dordrecht	** 4 x **
Oude en nieuwe liefdes	Museum De Fundatie Zwolle	31 dec. 2024
Melk- en bloedporselein	Kunstmuseum Den Haag	05 mei 2024
De Haagse School	Kunstmuseum Den Haag	16 mrt 2024 t/m 01 sept. 2024
Tsjechisch & Slowaaks glas	Kunstmuseum Den Haag `	14 april 2024
Matthew Wong/Van Gogh	Van Gogh Museum Amsterdam	01 mrt 2024 t/m 01 sept. 2024
Nymphenburg	Groninger Museum Groningen	05 mei 2024
Tolerance Test	Museum Arnhem Arnhem	24 april 2024
Unsheltered Moments	Museum Arnhem Arnhem	10 mrt 2024
Door de bomen het bos	Kröller-Müller Museum Otterlo	23 mrt 2024 t/m 15 sept. 2024
Machteld Rullens	Kunsthall Rotterdam	14 april 2024
Doron Langberg	Kunsthall Rotterdam	26 mei 2024
De NN Art Award 2024	Kunsthall Rotterdam	14 april 2024
Rembrandts 4 zintuigen	Museum De Lakenhal Leiden	16 juni 2024
Kimsooja Thread Roots	Museum de Lakenhal Leiden	21 juni 2024
Het echte verhaal ?	Huis van het Boek Den Haag	21 mrt 2024 t/m 01 sept. 2024
In the mist of it all	De Pont Museum Tilburg	18 aug. 2024
Marina Abramovic	Stedelijk Museum Amsterdam	16 mrt 2024 t/m 14 juli 2024
Wilhelm Sasnal	Stedelijk Museum Amsterdam	30 mrt 2024 t/m 01 sept. 2024
Uit Armoede	Stedelijk Museum Schiedam	09 juni 2024
AiRich	Stedelijk Museum Schiedam	09 juni 2024
Jan Pater	Het Depot Wageningen	09 juni 2024
Siepman vd Berg/Adriaans	Het Depot Wageningen	14 april 2024
Fotografie door vrouwen	Nationaal Archief den Haag	30 juni 2024
Rombout Oomen	Museum More Gorssel	9 mrt 2024 t/m 23 juni 2024